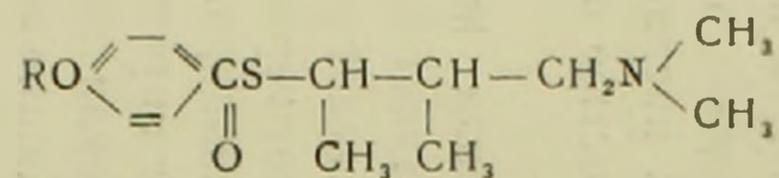
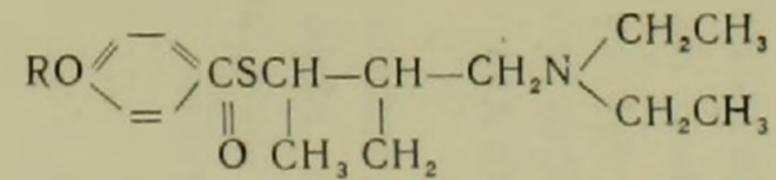

Таблица 1

R	Выход в %	Температура кипения в °C	Давление в мм	n_d^{20}	D_4^{20}	MRD		Анализ в %							
						вычислено	найдено	C		H		N		S	
								вычислено	найдено	вычислено	найдено	вычислено	найдено	вычислено	найдено
CH ₃ —	65,0	183—184	1	1,5435	1,0504	81,35	84,50	64,04	64,03	8,22	8,47	4,97	5,03	11,39	11,43
CH ₃ CH ₂ —	70,1	190—191	1	1,5360	1,0645	86,00	88,53	65,04	65,31	8,53	8,33	4,73	4,85	10,85	11,21
CH ₃ CH ₂ CH ₃ —	68,0	203—204	1	1,5504	1,0888	90,68	93,90	65,99	66,11	8,80	8,88	4,52	4,64	10,36	10,11
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \text{CH}_3 \end{array} \text{CH}—$	69,0	198—200	1	1,5504	1,0488	90,68	94,03	65,99	66,00	8,80	8,94	4,52	4,44	10,36	10,09
CH ₃ —CH ₂ —CH ₂ —CH ₂ —	63,2	205—206	1	1,5200	1,0349	95,28	97,97	66,84	66,82	9,03	9,14	4,33	4,70	9,91	9,97
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \text{CH}_3 \end{array} \text{CH}—\text{CH}_2—$	68,0	201—202	1	1,5409	1,0313	95,28	98,52	66,84	67,05	9,03	9,09	4,33	4,30	9,91	9,64
CH ₃ —CH ₂ —CH ₂ —CH ₂ —CH ₂ —	65,0	212—213	1	1,5390	1,0293	99,83	102,69	67,62	67,55	9,26	9,16	4,15	4,35	9,48	9,35
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \text{CH}_3 \end{array} \text{CH}—\text{CH}_2\text{CH}_2—$	60,8	215—216	1	1,5242	1,0055	99,83	102,70	67,62	67,65	9,26	9,51	4,15	4,01	9,48	9,22

Таблица 2

R	Выход в %	Температура кипения в °C	Давление в мм	n_D^{20}	D_4^{20}	MR _D		Анализ в %							
						вычислено	найдено	C		H		N		S	
								вычислено	найдено	вычислено	найдено	вычислено	найдено	вычислено	найдено
CH ₃ —	62,0	185—186	1	1,5490	1,0460	90,68	93,40	65,99	66,26	8,80	9,00	4,52	4,35	10,36	10,25
CH ₃ CH ₂ —	68,0	200—201	1	1,5400	1,0282	95,28	98,71	66,84	66,66	9,03	8,79	4,33	4,28	9,91	9,87
CH ₃ CH ₂ CH ₂ —	71,0	211—212	1	1,5350	1,0220	99,83	102,81	67,62	67,81	9,26	9,49	4,15	4,25	9,48	9,22
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \diagdown \\ \text{CH} \\ \diagup \\ \text{CH}_3 \end{array}$ —	70,0	208—209	1	1,5390	1,0215	99,83	103,50	67,62	67,89	9,26	9,04	4,15	3,81	9,48	9,62
CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₂ —	69,1	210—212	1	1,5320	1,0152	104,54	107,30	68,34	68,33	9,46	9,66	3,98	3,80	9,12	9,11
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \diagdown \\ \text{CH} \\ \diagup \\ \text{CH}_3 \end{array}$ —CH ₂ —	68,5	201—202	1	1,5255	1,0035	104,54	107,43	68,34	68,26	9,46	9,38	3,98	4,22	9,12	9,36
CH ₃ —CH ₂ —CH ₂ —CH ₂ —CH ₂ —	65,9	218 - 219	1	1,5354	1,0100	109,25	111,75	68,99	69,26	9,65	9,56	3,85	3,81	8,77	8,90
$\begin{array}{l} \text{CH}_3 \\ \diagdown \\ \text{CH} \\ \diagup \\ \text{CH}_3 \end{array}$ —CH—CH ₂ CH ₂ —	67,1	220—221	1	1,5300	1,0057	109,25	111,42	68,99	69,20	9,65	9,62	3,85	3,79	8,77	9,04

кислородные аналоги которых, в частности, производные п-бутоксиды и п-изобутоксидбензойных кислот (²), будучи эффективными холинолитическими соединениями нашли выход в практическую жизнь.

Тиобензойные кислоты были получены взаимодействием хлорангидридов п-алкоксибензойных кислот с бисульфидом калия. Калиевые соли вводились в реакцию с диалкиламиноалкилхлоридами в среде сухого толуола и аминоэфиры выделялись фракционной перегонкой в вакууме (³).

Для биологических исследований были приготовлены хлоргидраты и иодалкилаты, представляющие собой некристаллизующиеся тягучие масла.

Некоторые физические свойства полученных соединений сведены в табл. 1 и 2.

Исследование фармакологических свойств, проведенное Н. Е. Акопян в фармакологическом отделе нашего института, показало, что группа в целом проявляет выраженное никотинолитическое действие, изученное по способности препаратов понижать ацетилхолиновые сокращения прямой мышцы живота лягушки. Увеличение алкоксирадикала в кислотной части молекулы повышает действие. Наибольшей активностью обладают соединения с изопропильным и изобутильным радикалами. Выраженная никотинолитическая активность производных п-изобутоксидбензойной кислоты согласуется с данными для кислородных аналогов.

Изученные соединения обладали также ганглиоблокирующим действием, уменьшающим или полностью снимающим эффекты раздражения блуждающего нерва. В основном четвертичные соли сильнее соответствующих хлоргидратов. Отдельные препараты проявляют выраженное гипотензивное действие.

Институт тонкой органической химии
Академии наук Армянской ССР

Ա. Լ. ՄԱՋՈՅՍՆ, Վ. Գ. ԱՖԻԿՅԱՆ ԵՎ Ա. Ա. ԴՈՒԻԿՅԱՆ

Հեռագոսուրյունի p-ալկոսիբենզոական քրուների ածանցյալների բնագավառում

Հաղորդում XIX: p-ալկոսիբենզոական քրուների մի քանի էսթերներ

Երկարժեք ծծմբի դերը ծծումբ պարունակող դեղանյութերի կազմության մեջ կարելի է հույս տալ թիոկալինի, թիոլյուամինալի, թիֆենի և մի շարք նյութերի օրինակի վրա, որոնք պահպանելով իրենց թթվածնափոք անալոգների բիոլոգիական ազդեցության բնույթը, մեծ մասամբ տարբերվում են նրանցից, իրենց ավելի բարձր ախտիվությանը և համեմատաբար ցածր տոքսիկությանը: Նկատվում էր նաև դեպքեր, երբ թթվածնի փոխարինումը ծծմբով միացություններին տալիս են նոր հատկություններ. օրինակ՝ իպրիտը մաշկի վրա առաջացնում է վերք, յուրահասուկ ազդեցությամբ է օժտված բջիջների վրա, հակազդում է կանցերոզեն նյութերի ազդեցությանը: Սակայն, այս բոլոր հատկություններից դուրկ է նրա թթվածնափոք անալոգը:

Երկարժեք ձմերի մասին կգտնվի այս տվյալները հիմք հանդիսացան վերջին տարի-
ների ընթացքում լախնացնելու ուսումնասիրությունները նրա ածանցյալների բնագա-
վառում:

Անցյալում կատարած մեր հետազոտությունները (¹) ընդլայնելու նպատակով մենք
սինթեզեցինք β -ալկոքսիրենդոսական թթուների α , β -դիմեթիլ- γ -դիէթիլամինոպրոպանո-
լային էսթերները, որոնց թթվածնային անալոզներից β -բուտոքսի և β -իզոբուտոքսի էսթեր-
ները զորձնական կիրառություն գտան բժշկություն մեջ:

Ստացված միացությունների բխուղիական հետազոտությունները ցույց տվեցին,
որ նրանք օժտված են նիկոտինոլիտիկ հատկություններով, ընդ որում պարզվեց, որ
ալկոքսի խմբի մեծացումը ուժեղացնում է ազդեցությունը: Այդ միացությունները ունեն
նաև զանգիթաները բլոկադայի ենթարկելու հատկություն: Չորրորդական ազերն ազդում են
ավելի ուժեղ, քան բյուրհիզրատները: Այս տվյալները համընկնում են սինթեզված թիո-
էսթերների թթվածնափոր անալոզների հատկությունների հետ:

Л И Т Е Р А Т У Р А — Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ի Թ Յ Ի Ն

- ¹ А. Л. Мнджоян, Э. Р. Багдасарян, В. Г. Африкян, А. А. Дохикян и А. Н. Ога-
несян, ДАН АрмССР, т. XIX, 2, 47 (1954); т. XXI, 1, 27 (1955); XXI, 3, 121 (1955).
² А. Л. Мнджоян, В. Г. Африкян, В. Е. Бадалян, Э. А. Маркарян, Г. А. Хоренян,
ДАН АрмССР, т. XXVII, 3, 161 (1958). ³ Э. Р. Багдасарян, диссертация, Синтез некото-
рых аминоэфиров п-алкокситиобензойных кислот, от ИТОХ (1956).